

BESLUT

2021-10-15 Dnr: 21/01363

SAKEN

Kropp & Själv, 2021-03-09, program om psykedelisk psykiatri; fråga om mediets genomslagskraft

BESLUT

Programmet frias. Det strider inte mot bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft.

ANMÄLAN

Anmälaren anser att programmet framställde droganvändning på ett oansvarigt positivt sätt utan att kontra med farorna för ett utökat droganvändande i egenvården och samhället. Anmälaren anser vidare att ämnet behandlades på ett pseudovetenskapligt sätt och att drogförespråkare fick komma till tals i utförliga lovtal.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Radio AB (SR) anser att inslaget överensstämmer med bestämmelsen om radions särskilda genomslagskraft och anför följande.

Kropp & Själv är P1:s hälsojournalistiska program som tar upp frågor kring livet, hälsan och vetenskapen. Programmets uppgift är att på ett sakligt, opartiskt och allsidigt sätt belysa och granska frågor som rör vår hälsa och den vetenskap som finns inom detta område. Psykisk ohälsa är en av vår tids snabbast växande hälsoproblem och det finns jämförelsevis få effektiva mediciner och behandlingar som kan lindra och bota exempelvis depression och ångestsjukdom. Därför är intresset stort världen över för att hitta nya sorters behandlingar för dessa tillstånd.

Det aktuella programmet tog alltså upp psykedelisk psykiatri. De senaste åren har intresset hos forskare och läkemedelsbolag ökat kring att hitta läkemedel baserat på psykedelika för att bota depression och missbruk av droger. Det förekommer en hel del forskning på området, bland annat vid Karolinska Institutet i Stockholm.

Programmet handlar om den forskningen och om den historiska bakgrunden kring hur preparaten användes okontrollerat under 1960 och 70-talen. Dessutom skildras de effekter som enligt forskningen kan uppnås av psykedeliska substanser som läkemedel men även de risker som finns med preparaten. I studien intervjuade programledaren två legitimerade psykologer som forskar på just psykedeliska preparat. De berättade om vilka effekter man ser i forskningen i dag men också om vilka risker det finns med att använda preparaten för att komma till rätta med psykisk ohälsa. *Kropp & Sjä* innehöll vidare ett reportage där en person beskrev sin personliga upplevelse av ett retreat i Holland där han använt psykedeliska preparat under kontrollerade former för de psykiska problem som han upplevde. I Holland är detta lagligt, vilket det inte är i Sverige. Detta informerades det om i anslutning till reportaget. Det finns dock ett forskningsprojekt i Sverige där man forskar på ett kliniskt förfarande som liknar det som pågår i Holland. Detta berättade forskaren från Karolinska Institutet om. I samband med detta togs återigen vissa risker som forskarna ser med denna behandling upp. Utöver detta intervjuades också en docent i psykiatri från Karolinska Institutet som förklarade vad som sker i hjärnan när man tar psykedeliska substanser.

SR anser inte att programmet förhärskade bruket av psykedeliska preparat eller på annat sätt framställde dem som oproblematiske. Tvärtom betonas riskerna och det framgår att det inte är lagligt med den typ av psykedelisk terapi som förekommer i exempelvis Holland. Ämnet belystes ur flera olika aspekter men tyngdpunkten låg på det vetenskapliga. Programföretaget anser att det var relevant att rapportera om den forskning som görs inom området samt om de preparat som det forskas på även i Sverige.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SR ska ta hänsyn till radions särskilda genomslagskraft när det gäller programmens ämnen och utformning samt tiden för sändning av programmen (16 § i sändningstillståndet). Bestämmelsen tillämpas bland annat vid bedömningen av program som behandlar droger. Den innebär enligt granskningsnämndens praxis ett krav på varsamhet vid speglingen av bruket av till exempel alkohol, tobak och narkotika.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att det tydligt framgick att utgångspunkten för programmet var att skildra hur forskningsområdet psykedelisk psykiatri kan hjälpa mot framförallt långvarig depression. Enligt nämndens mening måste det vara möjligt för SR att sända inslag om nya forskningsrön på det sätt som gjordes. I programmet medverkade bland annat forskare inom psykedelisk psykiatri som på ett vetenskapligt sätt redogjorde för att studier inom psykedelisk psykiatri visat goda resultat. I programmet framhölls även riskerna med droganvändning och att de

aktuella preparaten inte är lagliga. Programmet strider därför inte mot bestämmelsen om radions särskilda genomslagskraft.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens ordförande Dag Mattsson efter föredragning av Johannes Wik.

För granskningsnämnden

Dag Mattsson

SIGNATURSIDA

Detta dokument har elektroniskt undertecknats av följande
undertecknare:

NAMN:	Dag Edvin Bror Mattsson
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_08b07e0c2b4bfe89f1c23869d1ee0d2574
DATUM & TID:	2021-10-15 16:55:46 +02:00

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2021-10-15 16:55:52 +02:00
Ref: 21794SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)